

Vechten tegen windmolens

ANJEL PUNTE □ 29/10/13, 00:00

Bewoners van Houten zien de waarde van hun huizen dalen na plaatsing van een paar super-windmolens. Ze eisen dat de gemeente betaalt.

Vanuit zijn woonkamer in een buitenwijk van Houten kijkt Maurice Bakker uit op een serie enorme wieken. "Wij tekenden het koopcontract voor dit huis op 18 oktober 2007", zegt Bakker, "nota bene één dag nadat de Raad van State voor de derde keer de vergunning voor de molens had vernietigd. Als de hoogste bestuursrechter van ons land een dergelijke uitspraak doet, dan mag je er toch van uitgaan dat die molens er ook niet komen?"

Met gebruik van de crisis- en herstelwet zijn de windmolens er afgelopen zomer tóch gekomen. Drie stuks in totaal, direct aan het Amsterdam-Rijnkanaal en op 390 meter van Bakkers huis, in woonwijk De Polder.

De windmolens zorgen voor een waardedaling van de huizen. Bakker laat de Woz-taxatie zien uit 2010 waaruit blijkt dat de waarde van zijn huis alleen al met de aangekondigde komst van de windmolens 84.000 euro is gedaald. Een taxateur van het gespecialiseerde Planschade Instituut heeft berekend dat de schade, nu de masten er daadwerkelijk staan, in totaal op 120.000 euro uitkomt.

Het instituut zal daarom binnenkort de individuele planschadeclaims in één keer bij de gemeente neerleggen. Daarmee willen de specialisten het waardeverlies van de woningen terugvorderen. Dit juridische middel wordt ook vaak ingezet bij de komst van een nieuwe snelweg of flatgebouw in de 'achtertuin.' Ze doen dit volgens het 'no cure no pay-system'. Volgt er schadevergoeding, dan moeten de bewoners het instituut voor zijn diensten betalen. Mislukt de actie, dan is dat het financiële risico van de juristen.

Ondertussen hebben dertig huishoudens zich aangesloten. "Elke dag komen er nog mensen bij", vertelt Bakker die nauw betrokken is bij Gigawiek, een stichting die zich al jaren verzet tegen de komst van de turbines. Hij rekent op zeker zestig huishoudens, zodat de hoogte van de claim zal oplopen tot zo'n 4 miljoen euro.

Belangrijk voor Bakker is dat de veroorzaker van de waardedaling ook de schade betaalt. "In dit geval zou eigenlijk energieproducent Eneco moeten opdraaien voor de kosten. Hij snoept de waarde van onze huizen op. Maar zoals de juristen het nu hebben geregeld, wordt de gemeente verantwoordelijk gesteld."

Hij haalt een voorbeeld uit Friesland aan: het geld dat een boer voor de molens op zijn land ontvangt, wordt verdeeld onder de omwonenden die er last van hebben. "Deze boer koos ervoor de opbrengsten van zijn windturbines in de vorm van aandelen te delen met burens. Als deze verhuizen, blijven de aandelen bij het huis horen." Bakker vreest dat het in Houten de belastingbetaler is die de schade uiteindelijk moet betalen.

Zelfs als de schade wordt vergoed, wil Bakker niet in Houten blijven. Ook de plannen van de gemeente om het achter de huidige molens gelegen Eiland van Schalkwijk om te dopen tot recreatiegebied, trekken de familie niet over de streep. "Ik stel mijn acht maanden oude dochtertje niet bloot aan het laagfrequent, zoemende geluid dat de turbines produceren. Ik geloof namelijk dat dit grote gezondheidsrisico's geeft." Zodra de vergoeding rond is, verhuist hij.

Niet iedereen is zo stellig als Bakker. Het was 2006 toen Wout van den Dool in dezelfde wijk zijn

appartement kocht. "De gemeente was open over haar plannen voor een windpark. Het interesseerde mij eigenlijk niet zo." Nu ze er staan, heeft hij obligaties bij Eneco gekocht. "Als voorstander van groene stroom ben ik juist blij dat ik met mijn geld een stem kan uitbrengen." Afhankelijk van de windkracht krijgen obligatiehouders rendement.

Met een ashoogte van 105 meter heeft Houten de grootste molens van Nederland. Wie onder de molen staat, hoort de wieken van elk 45 meter lengte boven zijn hoofd voorbij razen. Van den Dool heeft een app gedownload waarmee hij kan zien hoe hard ze draaien. "Het is windkracht 6 en ze draaien nu voor bijna 100 procent", zegt hij opgewekt.

Bezwaren als geluidsoverlast en een verstoord uitzicht heeft hij niet. "Het is juist leuk! Ook vanuit Utrecht kun je de wieken zien draaien. Als mensen dan vragen waar ik woon, zeg ik: daar, bij de windmolens." In zijn tuin, vierhonderd meter verder dan die van Bakker, hoort Van den Dool de molens meestal niet.

Monotoon gezoem

Bakker wel. "We hebben deze zomer met de ramen, zelfs met de luchtroosters dicht geslapen om maar van het monotone gezoem af te zijn." De bedoeling is dat het geluid onder de 40 decibel blijft. Afgelopen week gaf de meetapparatuur aan Bakkers gevel 51 decibel aan. Eneco zegt tot het einde van dit jaar nodig te hebben voordat ze aan de norm kan voldoen.

Ook in zijn argumenten over de gezondheidsrisico's en de waardedaling van de huizen wil Van den Dool niet met Bakker meegaan. "Je zit hier aan de snelweg A27 en een spoorlijn waar zwaar vrachtvervoer overheen komt. En dan is er ook nog eens een kanaal met vrachtschepen. Dat is nu eenmaal Houten", lacht hij.

De gemeente denkt daar net zo over. "De waardedaling van de huizen zou kunnen, maar onduidelijk is of dit door de windmolens komt", zegt woordvoerder Jeroen Pater van de gemeente. "De prijzen fluctueren ook door de economische crisis en de discussie over de rente-af trek. Belangrijker is dat we als gemeente voldoende groene energie opwekken, de turbines zijn daarbij essentieel. Een mogelijke waardedaling is nooit een argument geweest om geen vergunning voor het park af te geven."

Met de kennis van nu - de plannen voor het windpark zijn uit de jaren negentig - denkt Van den Dool dat er andere manieren zijn om aan de doelstellingen voor groene energie te voldoen, zoals meer zonnepanelen in de buurt.

Daarop noemt Pater onder andere het Duurzaamheidsfonds dat is opgericht door Eneco, de gemeente en Uwind, een stichting die mede verantwoordelijk is voor de totstandkoming van het windpark. "Er zit nu 45.000 euro in het fonds. Aanvragen voor andere duurzame initiatieven worden bekeken", zegt de woordvoerder. Maar dan zijn het wel de bestaande windmolens in combinatie met andere vormen van groene energiewinning. Het is niet zo dat de huidige molens daardoor zullen verdwijnen.

Geen jurisprudentie

Het Planschade Instituut, dat zich als eerste in Nederland in planschadeclaims voor windmolens specialiseert, gokt erop dat het nog wel jaren kan duren voordat de zaak gewonnen wordt. Onder andere vanwege een gebrek aan jurisprudentie, vertelt woordvoerder Michiel van Geloven. "Maar met algemene juridische uitspraken zijn we er nog niet. Zulke overlast door windmolens is in veel verschillende gemeenten te vinden, en elke situatie is anders. Daarom moet in elke gemeente een aparte procedure worden gevolgd."

Manon van Essen van de Vereniging Eigen Huis ziet liever vooraf compensatie voor omwonenden, dan achteraf via ingewikkelde claims. "Van te voren moet duidelijk zijn hoe groot de schade door windmolens wordt en wie deze op zich neemt." De vereniging onderzoekt nu, welke eisen vooraf gesteld kunnen worden en vooral: aan wie. Als het aan Bakker ligt, betaalt de veroorzaker.

Klacht bij Europese Hof

De Nederlandse Vereniging Omwonenden Windturbines heeft een klacht ingediend bij het Europese Hof voor de Rechten van de Mens. Als het Hof meegaat in de eis, zou dat betekenen dat een windpark zoals dat in Houten illegaal is. Het laagfrequente geluid van de turbines zou dan een inbreuk zijn op 'vrij en ongestoord' wonen.